

Grzegorz Tokarz

Zjednoczone Emiraty Arabskie w polityce zagranicznej III Rzeczypospolitej

Przegląd Naukowo-Metodyczny. Edukacja dla Bezpieczeństwa nr 3, 35-42

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Grzegorz TOKARZ

Uniwersytet Wrocławski, Instytut Studiów Międzynarodowych

ZJEDNOCZONE EMIRATY ARABSKIE W POLITYCE ZAGRANICZNEJ III RZECZPOSPOLITEJ

Zjednoczone Emiraty Arabskie, leżące na Bliskim Wschodzie, są państwem relatywnie młodym, powstałym 2 grudnia 1971 roku. Składa się na nie siedem Emiratów, z których szczególnie ważne znaczenie odgrywiają dwa, Abu Zabi oraz Dubaj. Wynika to z faktu, że to właśnie na ich terytorium wydobywa się 99% ropy naftowej, jak również z tego, iż 87% całości ZEA obejmuje obszar należący do Abu Zabi. Cały kraj liczy 82 880 km². Interesujący jest wzrost ludności, jaki miał miejsce w tym państwie od momentu jego powstania, o ile w 1975 roku zamieszkiwało go 150 tys. osób, to w 1982 roku było to już 750 tys., w 1990 – 2,1 mln, a w roku 1998 2,6 mln. Dane z 2007 roku mówią o 4,5 mln osób (trzeba jednak wziąć pod uwagę, że większość ludzi tam przebywających nie posiada obywatelstwa ZAE, są to głównie emigranci z innych krajów). Głównymi bogactwami tego państwa arabskiego jest ropa naftowa i gaz ziemny.¹

Stosunki między III Rzeczpospolitą a ZEA nie mają długiej historii, w listopadzie 1991 roku zaczęła działać w Abu Zabi polska ambasada, odpowiednio, w Polsce ambasada ZEA rozpoczęła funkcjonowanie w kwietniu 2009 roku (wcześniej akredytowany w III Rzeczpospolitej był ambasador tego kraju zasiadający w Berlinie).²

Dążąc do zacieśnienia współpracy gospodarczej, oba państwa podpisały ze sobą dwie ważne umowy regulujące stosunki gospodarcze. Pierwszą z nich była *Umowa w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobieganiu uchylania się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, podpisana w styczniu 1993 roku*.

Odpowiednie przepisy dotyczą, w przypadku strony polskiej: podatku dochodowego od osób fizycznych, podatku od osób prawnych oraz podatku rolnego. Odnośnie ZEA ustalono, że odnoszą się do: podatku dochodowego i podatku od osób prawnych. W poszczególnych artykułach (jest ich trzydzieści) w sposób szczegółowy omawia się między innymi sprawy związane z dochodami od nieruchomości, zysków przedsiębiorstw, dywidend, odsetek, należności licencyjnych, zysków ze sprzedaży majątku. Reguluje się kwestie związane z uzyskiwaniem dochodów przez osoby wchodzące w skład następujących grup: wolne zawody, praca najemna, pracownicy naukowcy, studenci, artyści, sportowcy czy dyrektorzy. Umowa powyższa miała obowiązywać do czasu, aż któreś z państw jej nie wypowie, przy czym nie może ono nastąpić przed upływem dziesięciu lat od jej wejścia w życie. Sformułowano ją w Abu Zabi, w imieniu państwa polskiego podpisał ją Andrzej Kapiszewski, ze strony arabskiej Mohamed Khalfan Bin Kharbash. Do Umowy został dołączony Protokół, którego ważny zapis brzmiał *żadne z postanowień niniejszej Umowy nie narusza prawa Rządu*,

¹ J. Zdanowski, *Historia Arabii Wschodniej*. Wrocław 2004, s. 332, 366, 378, por. *Zjednoczone Emiraty Arabskie, Informacje ogólne*, <http://www.abuzabi.polemb.net/?document=190> (pobrano 21.06.2011 r.)

² *Stosunki dyplomatyczne Polski. Informator, T. IV, Afryka i Bliski Wschód 1918-2009*, red. K. Szczepanik, A. Herman-Lukasik, B. Janicka. Warszawa 2010, s. 294

*jednostek terytorialnych lub władz lokalnych Zjednoczonych Emiratów Arabskich do stosowania wewnętrznego ustawodawstwa w odniesieniu do opodatkowania dochodu osiągniętego z ropy naftowej i surowców naturalnych. Działalność w tym zakresie podlega opodatkowaniu według prawa Zjednoczonych Emiratów Arabskich.*³

Umowa weszła w życie 21 kwietnia 1994 roku, do którego to czasu doszło do spełnienia odpowiednich, wewnętrznych wymogów prawnych, jakie musiały przedsięwziąć obie strony porozumienia.⁴

Innym ważnym porozumieniem była *Umowa w sprawie popierania i ochrony inwestycji, również z 31 stycznia 1993 roku*, w 15 artykułach reguluje się sprawy związane rozumieniem poszczególnych pojęć (inwestycja, inwestor, osoba fizyczna, osoba prawna, przychody, terytorium, działania towarzyszące, waluta swobodnie wymienna), podjęto w niej kwestie związane z kompensacją za szkody i straty, nacjonalizacją i wywłaszczeniem, transferem zainwestowanych kapitałów i przychodów, subrogacji, rozstrzygnięciem sporów inwestycyjnych, rozstrzygnięciem sporów między umawiającymi się państwami, stosowaniem innych zasad. Umowa powyższa została zawarta na lat dziesięć, Po upływie tego okresu każda ze stron może ją wypowiedzieć, przy czym przez rok od momentu tegoż wypowiedzenia będzie jeszcze obowiązywać. Podobnie jak Umowę w sprawie podwójnego opodatkowania podpisali ją A. Kapiszewski i Mohamed Khalfan Bin Kharbash.⁵

Powyższy dokument zaczął obowiązywać od 9 kwietnia 1994 roku, po dopełnieniu właściwych procedur (w tym przypadku notyfikacja).⁶

Nie były to jedyne Umowy, podpisane między obydwoma krajami, w tym kontekście wspomnieć również należy o *Umowie w celu ustanowienia komunikacji lotniczej pomiędzy i poza ich odnośnymi terytoriami i Umowie o współpracy w dziedzinie informacji, kultury i nauki (obydwie z listopada z 1994 r.)*.⁷

³ *Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Zjednoczonych Emiratów Arabskich w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu sporządzona w Abu Zabi dnia 31 stycznia 1993 r.*, Dziennik Ustaw", 1994, nr 81, poz. 373

⁴ *Oświadczenie Rządowe z dnia 25 kwietnia 1994 r. w sprawie wejścia w życie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Zjednoczonych Emiratów Arabskich w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, sporządzonej w Abu Zabi dnia 31 stycznia 1993 r.*, „Dziennik Ustaw", 1994, poz. 374

⁵ *Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Zjednoczonych Emiratów Arabskich w sprawie popierania i ochrony inwestycji sporządzona w Abu Zabi dnia 31 stycznia 1993 r.*, „Dziennik Ustaw" 1994, nr 81, poz. 371

⁶ *Oświadczenie Rządowe z dnia 25 kwietnia 1994 r. w sprawie wejścia w życie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Zjednoczonych Emiratów Arabskich w sprawie popierania i ochrony inwestycji sporządzonej w Abu Zabi dnia 31 stycznia 1993 r.*, „Dziennik Ustaw" 1994, nr 81, poz. 372

⁷ *Stosunki dyplomatyczne Polski. Informator, T. IV, Afryka i Bliski Wschód 1918-2009*, red. K. Szczepanik, A. Herman-Łukasik, B. Janicka, s. 298

Pisząc o relacjach gospodarczych między tymi krajami wspomnieć należy o wzajemnych obrotach, ukazuje je poniższa tabela:

	2006	2007	2008	2009	2010	Dynamika 2009-2010
Exp ort	218,0	302,1	763,5	476,1	244,9	53,5
Imp ort	78,6	119,2	100,3	44,1	69,7	166,0
Obr oty	296,6	421,4	863,8	520,2	314,6	62,9
Sal do	139,4	182,9	663,2	432,0	175,6	

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, cyt. za Zjednoczone Emiraty Arabskie – informacja o stosunkach gospodarczych z Polską, (Opracowanie Departament Międzynarodowej Współpracy Dwustronnej MG, maj 2011), <http://www.mg.gov.pl>

Wspomnieć należy, co III Rzeczpospolita w głównej mierze eksportowała do ZEA, w 2010 roku były to przede wszystkim różnego rodzaju urządzenia elektryczne i mechaniczne, np. kable, lampy, elektrody węglowe. W sumie dawało to około 33% towarów wysyłanych do tego państwa. Na drugim miejscu znajdowały się metale nieszlachetne – w tym kontekście należy wymienić wyroby metalowe – stanowiły one (metale), odpowiednio 16% polskiego eksportu do ZEA. Trzecie miejsce, czyli około 8% sprzedawanych towarów, tworzyły artykuły spożywcze, na czwartym miejscu plasowały się wyroby chemiczne – 7,8% eksportu. Zauważyć należy, że podobną tendencję (czyli sprzedawane towary do ZEA) można było również zauważyć również w 2009 roku. Wyjątek stanowiły środki transportu, o ile w 2009 roku, stanowiły one 17% udziału w eksporcie, to rok później tylko 6,6%. Wśród polskich firm, które wysyłały swoje towary w tym okresie do tego bliskowschodniego kraju znajdowały się Komsa Polska Sp. z o.o., Spinox Uno Poland Sp. z o.o., Gdańska Stocznia „Remontowa” S.A., Procter and Gamble Sp. z o.o., Swedwood Poland Sp. z o.o., Stalprodukt S. A., Wilk Elektronik S. A.

Strona polska z ZEA sprowadza głównie aluminium i wyroby z metali nieszlachetnych, stanowi to większość importu III Rzeczpospolitej z tego kraju, bo aż 65,2%. Na drugim miejscu znajdują się wyroby z tworzyw sztucznych – są to głównie taśmy, arkusze i folie, czyli 21% całości zakupów oraz materiały i wyroby włókiennicze – 6,9%. Spośród najważniejszych firm działających w ZEA, a które sprzedają swoje towary w Polsce znajdują się ATS StahlSchmidt&Maiworm Sp. z o.o., Sapa Aluminium Sp. z o.o., Alupol Packaging Sp. z o.o., Ronal Polska Sp. z o.o., Bon Prix Sp. z o.o., Total Pack Sp. z o.o. Ważnym elementem współpracy między obu krajami jest działalność inwestycyjna, uważa się, że polska aktywność w tym względzie wynosi około 150 mln dolarów. Aktywne są głównie firmy zajmujące się przede wszystkim branżą naftowo-gazową, geodezją, budownictwem, instalacjami czy urządzeniami klimatyzacyjnymi. Polska jest aktywna również w działalności developerskiej, wspomnieć tu należy firmę Kulczyk Investment House. Odpowiednio, ZEA wykupywała polskie obligacje państwowe.

Z innych inwestycji zauważyć można, że firma Limitless z siedzibą w Dubaju zakupiła tereny budowlane, umiejscowione we Wrocławiu, Poznaniu i na Mazurach. Inna firma – holding przemysłowy Al Masaood – zakupił fabrykę łożysk i warsztatów mechanicznych.⁸

Ważnym elementem wzajemnej współpracy są wzajemne wizyty.

Zauważyć należy, że przedstawiciele III Rzeczypospolitej relatywnie dosyć często odwiedzali ZEA. Prezydent Lech Wałęsa w 1993 roku przebywał w ZEA, był to tzw. postój tranzytowy, (z tą samą formułą wizyty Prezydenta mogliśmy spotkać się w 1996 roku). W czasie tych krótkich obecności, głowa państwa spotkała się z przedstawicielami władz ZEA. W styczniu 1998 roku wylądował w Abu Zabi (tranzyt) a w następnym roku (również postój tranzytowy) w Dubaju prezydent Aleksander Kwaśniewski. Podobnie jak jego poprzednik, rozmawiał z osobami reprezentującymi to państwo arabskie.⁹

W marcu 2004 roku przebywał w ZEA z oficjalną wizytą prezydent A. Kwaśniewski. Spotkał się między innymi z prezydentem tego państwa. Głównym celem wizyty było przekonanie partnera arabskiego, aby zainwestował swoje środki finansowe w Polsce.¹⁰

Jeśli chodzi o wizyty z ostatnich lat, to wspomnieć należy o polskiej delegacji na czele z Ministrem Sportu i Turystyki Mirosławem Drzewieckim, która przebywała w ZEA w końcu lutego i na początku marca 2009 roku. Spotkanie miało miejsce w Abu Zabi, polskiemu urzędnikowi towarzyszyli szefowie spółki PL. 2012 (jej zadaniem jest pomoc w organizowaniu mistrzostw Europy w piłce nożnej w Polsce). Polacy rozmawiali z przedstawicielami struktur sportowych emiratu Abu Zabi oraz członkami tamtejszej Izby Handlu i Przemysłu. Głównym celem tej wizyty było przekonanie arabskiego partnera, aby rozpoczął inwestycje w miastach polskich, w których odbyć się mają mecze (branża hotelarska, sportowa i budowlana).¹¹

W marcu tego samego roku do Abu Zabi przybył wraz ze współpracownikami Minister Skarbu Państwa Aleksander Grad. Rozmawiał między innymi z sułtanem oraz ministrem gospodarki ZEA oraz przewodniczącym Federalnego Zgromadzenia Narodowego. Głównym zadaniem polskiego ministra było omówienie wzajemnej współpracy między obu krajami jak i działania zmierzające do ich zintensyfikowania. Szczególnie mocno podkreślił korzyści, jakie biznesmenom z ZEA mogą przynieść inwestycje w projekty prywatyzacyjne III Rzeczypospolitej, jak również współpraca z PKN Orlen, Naftą Polską i PLL Lot

⁸ *Zjednoczone Emiraty Arabskie – informacja o stosunkach gospodarczych z Polską*, (Opracowanie Departament Międzynarodowej Współpracy Dwustronnej MG , maj 2011), <http://www.mg.gov.pl> (pobrano 21.06.2011 r.)

⁹ *Kalendarium wydarzeń w stosunkach pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Zjednoczonymi Emiratami Arabskimi*, <http://www.abuzabi.polemb.net/?document=61&PHPSESSID=397de333f860fb93dac...>, (pobrano 21.06.2011 r.)

¹⁰ *Kwaśniewski w ZEA*, <http://www.arabia.pl/content/view/272695/50> (pobrano 02.07.2011 r.)

¹¹ *Informacja na temat wizyty delegacji pod przewodnictwem Ministra Sportu i Turystyki, pana Mirosława Drzewieckiego w Abu Zabi w dniach 28.02.-02.03.2009*, oprac. Maciej Białko, <http://www.abuzabi.polemb.net/?document=152> (pobrano 21.06.2011 r.)

Minister A. Grad podkreślił, że ZEA są na Bliskim Wschodzie strategicznym partnerem Polski.¹²

Wspomnieć można o wizycie w styczniu 2010 roku w Abu Zabi polskiego podsekretarza Stanu Ministerstwa Spraw Zagranicznych Jacka Najdera, celem był udział w konferencji Specjalnych Przedstawicieli ds. Afganistanu i Pakistanu. Wśród czterdziestu delegacji, reprezentowane były również ZEA w osobie Ministra Spraw Zagranicznych tego kraju. J. Najder rozmawiał także z polskimi dyplomatami pracującymi w ZEA.¹³

W styczniu 2010 i kwietniu 2011 roku w ZEA przebywał podsekretarz stanu Ministerstwa Gospodarki Jerzy Korolec. W czasie pierwszej wizyty reprezentował III Rzeczpospolitą w akcie powstania Rady Administracyjnej Międzynarodowej Agencji ds. Energii Odnawialnych (IRENA). W posiedzeniu założycielskim uczestniczyli delegaci ze 120 krajów. Polski Podsekretarz podjął także działania zmierzające do polepszenia relacji między III Rzeczpospolitą a ZEA, w tym celu rozmawiał z Ministrem Gospodarki i Ministrem Handlu Zagranicznego tego arabskiego państwa. W czasie następnej wizyty uczestniczył w pierwszym zgromadzeniu ogólnym (IRENA) (został wybrany do Rady tej Agencji).¹⁴

Na przełomie lutego i marca 2011 roku do ZEA przybyła delegacja na czele z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi Markiem Sawickim. Rozmawiał on między innymi z tamtejszym Ministrem Gospodarki, Ministrem Wody i Środowiska oraz dyrektorem Izby Handlowo-Przemysłowej w Dubaju. Oprócz tego polski Minister wziął udział w targach spożywczych „Gulfood 2011”, na których prezentowane były polskie produkty. Tam też debatował z przedstawicielami dużych, arabskich firm żywnościowych.¹⁵

Oczywiście, odwiedzin przedstawicieli polskiego rządu (na różnym szczeblu) w ZEA było więcej. W tym kontekście wymienić należy wizyty polskich wiceministrów Spraw Zagranicznych (styczeń 1992 rok, wrzesień 1993 rok, październik 2003 rok, styczeń 2005 rok, październik 2006 rok), wiceministra Obrony Narodowej (kwiecień 1993 rok), wiceministra Gospodarki (maj 1994 rok). Polscy premierzy odwiedzali ZEA w 1994 roku (W. Pawlak), 1995 i 1996 rok (Włodzimierz Cimoszewicz – pobyt tranzytowy), 2003 rok (Leszek Miller – pobyt tranzytowy).¹⁶

Wspomnieć należy, że w polskim Sejmie powołano do życia w lipcu 2006 roku Grupę Parlamentarną Polska – Zjednoczone Emiraty Arabskie. Na jej czele stanął poseł reprezentujący Samoobronę, pozostałych pięciu wywodziło się – dwóch

¹² Informacja na temat wyników wizyty delegacji pod przewodnictwem Ministra Skarbu Państwa Pana Aleksandra Grada; 14-16 marca 2009, oprac. Maciej Białko, <http://www.abuzabi.polemb.net/?document=151>, (pobrano 21.06.2011 r.)

¹³ Wizyta Podsekretarza Stanu Ministerstwa Spraw Zagranicznych Polski Jacka Najdera w ZEA, <http://www.abuzabi.polemb.net/?document=199>, (pobrano 21.06.2011 r.)

¹⁴ Wizyta podsekretarza stanu Ministerstwa Gospodarki Marcina Korolca w Abu Zabi, <http://www.abuzabi.polemb.net/?document=200>, (pobrano 02.07.2011 r.) Wizyta Min. M. Korolca 4-5 kwietnia 2011 podczas pierwszego zgromadzenia ogólnego Międzynarodowej Agencji ds. Energii Odnawialnej (IRENA) w Abu Zabi, <http://www.abuzabi.polemb.net/?document=232> (pobrano 02.07.2011 r.)

¹⁵ Wizyta Min. Rolnictwa Pana M. Sawickiego wraz z oficjalną delegacją oraz polskich przedsiębiorstw na targach „Gulfood 2011” w Dubaju, opr. Maciej Białko, <http://www.abuzabi.polemb.net/?document=224> (pobrano 02.07.2011 r.)

¹⁶ *Stosunki dyplomatyczne Polski. Informator, T. IV, Afryka i Bliski Wschód 1918-2009*, red. K. Szczepanik, A. Herman-Łukasik, B. Janicka, s. 295-297

z Prawa i Sprawiedliwości, trzech z Platformy Obywatelskiej, jeden z Polskiego Stronnictwa Ludowego i jeden z Sojuszu Lewicy Demokratycznej.¹⁷

W przypadku przyjazdów reprezentantów ZEA do Polski wspomnieć należy, że w 2009 roku (październik) III Rzeczpospolitą odwiedzili przedstawiciele Federacji Izb Handlowo-Przemysłowych tego państwa. Goście zostali przyjęci przez Ministra W. Pawlaka, Ministra Sportu i Turystyki Adama Giersza i Ministra Skarbu A. Grada. Ważnym elementem tego przyjazdu było podpisanie „Porozumienia i współpracy” między tą Izbą a polską Krajową Izbą Gospodarczą. Miało miejsce również Forum Biznesu Polska ZEA.¹⁸

W końcu stycznia 2010 roku przyjechał do III Rzeczpospolitej Minister Gospodarki tego państwa arabskiego. Stroną zapraszającą był wicepremier polskiego rządu W. Pawlak. Oprócz Ministra w delegacji Emiratów znajdowały się osoby związane z największymi przedsiębiorstwami tego kraju, w tym kontekście wymienić można IPC, Mubadala, Masdar, Zonescorp. Goście z ZEA rozmawiali z wicepremierem W. Pawlakiem, polskim Ministrem Sportu i Turystyki, Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a także dwoma podsekretarzami Ministerstwa Skarbu. Ciekawym aspektem było odznaczenie arabskiego Ministra Gospodarki Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Zasługi RP.¹⁹

Jedną z najważniejszych wizyt, jakie przedstawiciele ZEA złożyli w Polsce były odwiedziny Ministra Spraw Zagranicznych tego kraju w maju 2011 roku (nota bene pierwsza wizyta na takim szczeblu od nawiązania stosunków dyplomatycznych) Zaproszenie wysłał sprawujący funkcję Ministra Spraw Zagranicznych III Rzeczpospolitej Radosław Sikorski. Omawiano szereg kwestii, zarówno o charakterze politycznym, jak i ekonomicznym. Poruszono sprawę pokoju na Bliskim Wschodzie oraz sporne problemy dotyczące sytuacji w Libii.²⁰

Zauważyć należy, że w ZEA strona polska podejmuje również szereg inicjatyw o charakterze kulturalnym, chcąc w ten sposób zapoznać tamtejszych mieszkańców z polską kulturą. Wspomnieć trzeba o dniach kultury polskiej, jakie miały miejsce w listopadzie 2007 roku w ZEA. W Dubaju miało miejsce otwarcie wystawy Franciszka Ryszarda Mazurka (malarstwo), wystąpił zespół folklorystyczny „Polonez” oraz miało miejsce występy duetu Lutosławski Piano. Oprócz tego odbyły się dwa wykłady. W Abu Zabi koncert dały Beata Raśkiewicz i Katarzyna Peers, pierwsza to śpiewaczka operowa, druga grała na fortepianie. Również w tym mieście wystąpił zespół „Polonez”.²¹

W marcu 2008 roku w Abu Zabi miało miejsce festiwal „Emirates Film Competition”, w czasie jego trwania zaistniał też akcent polski, czyli pokaz polskich

¹⁷ *Współpraca międzynarodowa Sejmu*,

<http://www.dejm.gov.pl/archiwum/prace/kadencja5/wm/grupy/emiraty.htm> (pobrano 02.07.2011 r.)

¹⁸ *Misja Federacji Izb Handlowo-Przemysłowych Zjednoczonych Emiratów Arabskich w Polsce 28-31 października 2009 r.*, <http://www.abuzabi.polemb.net/?document=194> (pobrano 02.07.2011 r.)

¹⁹ *Wizyta delegacji ministra Gospodarki ZEA w Polsce 25-28.01.2010*, <http://www.abuzabi.polemb.net/?document=194>, 2011-07-02, por. *Wizyta misji gospodarczej Zjednoczonych Emiratów Arabskich w Polsce*, <http://www.mg.gov.pl/node/10073>, (pobrano 02.07.2011 r.)

²⁰ *Minister Spraw Zagranicznych Zjednoczonych Emiratów Arabskich w Polsce*, <http://pl.youth4world.com/zprawy/polski-minister-spraw-zagranicznych-zjednoczonych>, (pobrano 02.07.2011 r.) por. *Minister Spraw Zagranicznych Zjednoczonych Emiratów Arabskich w Polsce*, <http://www.msz.gov.pl/index.php?document=43245>, (pobrano 02.07.2011 r.)

²¹ *Dni Kultury Polskiej z ZEA*, <http://www.abuzabi.polemb.net/?document=80>, (pobrano 21.06.2011 r.)

filmów krótkometrażowych takich autorów jak Grzegorz Jonkajtys, Małgorzata Szumowska, Maciej Drygas, Leszek Dawid, Rafał Skalski, Marcin Sauter, Andrzej Fidyk i Wojciech Kasperski, ten ostatni miał również wykład o sztuce filmowej. Oprócz powyższych pokazów, odbyła się wystawa Polish Arts.²²

Inną interesującą imprezą kulturalną był *European Movies Festival* 2008-2009, była to już ósma edycja, organizatorem były ambasady państw Unii Europejskiej. Wyświetlano filmy z takich krajów jak Francja, Niemcy, Szwajcaria, Hiszpania, Austrii, Czech, Włoch, Holandii. Polskę reprezentował obraz Andrzeja Wajdy „Katyń”, był on wyświetlany zarówno w Abu Zabi jak i Al Ain.²³

W marcu 2009 roku, w Al Ain miał miejsce dziewiąty Festiwal Muzyki Klasycznej. Wystąpili na nim również muzycy z Polski (Orkiestra Kameralna Filharmonii Warszawskiej). Zagrali dwukrotnie, po raz pierwszy, kiedy zainaugurowali Festiwal, i drugi, w czasie koncertu galowego.²⁴

Zauważyć należy, że kultura polska w Emiratach Arabskich reprezentowana była już od początku nawiązania wzajemnych stosunków dyplomatycznych. W 1995 roku (listopad) w Abu Zabi i Dubaju koncertował zespół Concerto Avenna, specjalizujący się w muzyce barokowej. W tym samym roku w tym pierwszym mieście otwarto wystawę polskiego plakatu. W 1997 roku koncertował w ZEA (Abu Zabi) Jerzy Stryjniak (pianino). W lipcu 2006 roku, w Dubaju, otwarto wystawę malarstwa Tomasza Sętowskiego, w listopadzie dzieła tego artysty można było oglądać w Abu Zabi. Marek Mizera (pianista) koncertował w lutym 2008 roku w Abu Zabi, w kwietniu w Dubaju grał na saksofonie Janusz Muniak (międzynarodowy festiwal jazzowy), w październiku w Abu Zabi zagrał duet „Guitarinet”, a w listopadzie w tym samym mieście koncertował zespół *The Amar Corde String Quartet*. W powyższym roku starano się również przedstawić polską sztukę filmową, w kwietniu pokazano w Abu Zabi obraz „Pora umierać” (*European Movies Festival*). W październiku 2009 roku odbył się konkurs „*Middle East International Film Festival-Abu Dhabi*”, wyświetlono w jego ramach dwa polskie filmy krótkometrażowe „Matka” i „Grabarze”, w tym samym miesiącu koncertował tam również Marek Drenowski (pianino). Interesującym wydarzeniem było seminarium (Abu Zabi-marzec 2010) zatytułowane „Chopin w Zatoce-regionalna promocja muzyki polskiej”. W czasie jego trwania do ZEA przybył między innymi polski Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdan Zdrojewski oraz kompozytor Krzysztof Penderecki.²⁵

Relacje gospodarcze i polityczne między III Rzeczpospolitą a ZEA ulegają ciągłemu rozwojowi, wydaje się jednak, że proces ten można byłoby jeszcze zintensyfikować. Oczywiście być musi, że posiadanie dobrych stosunków z krajem bogatym w zasoby ropy naftowej oraz dysponującym ogromnymi możliwościami finansowymi musi przynieść Polsce wymierne korzyści, zarówno polityczne, jak i gospodarcze.

²² Informacja, <http://www.abuzabi.polemb.net/?document=114>, (pobrano 21.06.2011 r.)

²³ *European Movies Festival 2008-2009*, <http://www.abuzabi.polemb.net/?document=140>, (pobrano 21.06.2011 r.)

²⁴ Informacja, <http://www.abuzabi.polemb.net/?document=117>, (pobrano 21.06.2011 r.)

²⁵ *Kalendarium wydarzeń w stosunkach pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Zjednoczonymi Emiratami Arabskimi*, <http://www.abuzabi.polemb.net/?document=61&PHPSESSID=397de333f860fb93dac...>, (pobrano 21.06.2011 r.)

Streszczenie

W artykule autor opisał kilka aspektów kontaktów między III Rzeczpospolitą a Zjednoczonymi Emiratami Arabskimi. Scharakteryzował umowy, które oba kraje zawarły po 1989 roku – przede wszystkim gospodarcze. Dużo miejsca poświęcił wizytom polskich przedstawicieli w ZEA (prezydentów, premierów, ministrów), oraz odwiedzinom w Polsce przedstawicieli rządu ZEA. Ukazał również wiele inicjatyw kulturalnych, podjętych przez stronę polską, chcąc zwiększyć wiedzę tamtejszych mieszkańców o III Rzeczpospolitej (koncerty, pokazy filmów, wystawy).

Summary

In this article the author describes several aspects of relations between the Third Republic and the United Arab Emirates. He characterized the agreement, which both countries have concluded after 1989 – primarily economic. Plenty of space devoted visits of Polish representatives in the UAE (presidents, prime ministers), and visits to Poland, the UAE government representatives. Also appeared to many cultural initiatives, undertaken by the Polish side, in order to raise awareness of local residents of the Third Republic (concerts, film screenings, exhibitions).